

NÁVOD K OBSLUZE OSOBNÍHO VOZU TYPU 75

ZÁVODY TATRA, A. SP.

Výroba dílů
na vozy Aero a Tatra
profilová, těsnění
dobové příslušenství
na historická vozidla

Aktuální nabídka
www.veteranservice.cz

O B S A H :

Úvod	3
Technická data	5
Popis chassis	6
Zajíždění	13
Jízda vozem	14
Mazání	18
Seřizování	20
Karoserie	24
Boschovo světelné a spouštěcí zařízení .	25
Centrální mazání	26
Plán brzdy Lockheed	

ÚVOD

Vůz Tatra typu 75 je výsledkem 37letých zkušeností naší továrny, jak v konstrukci, tak i v dílenském provedení a tato příručka Vám má sloužit k tomu, aby Vám vydržel co nejdéle v tak dobrém stavu, jako když po prvé vyjel z dílen. Čím pečlivěji se o něj budete starati, tím lepší a delší službu můžete očekávat od něj. Seznamate se dobře s jednotlivými součástmi vozu a s jejich prací — usnadní Vám to eventuelní odstranění nějaké poruchy.

Jste-li začátečník, uděláte dobrě, když s vozem zajedete občas k zástupci — je zatím zkušenější než Vy a mnohdy již podle zvuku pozná potřebu lepšího seřízení motoru a pod. Rád Vám poradí — jeho starost o Vás a o Váš vůz nekončí prodejem!

Zvykněte si alespoň jednou měsíčně a před delšími cestami důkladně prohlédnouti celý vůz: zkusiti, zda jsou všechny šrouby dobře utaženy, zda mají kabely elektrického vedení neporušenou isolaci, podívejte se na lanko ruční brzdy, nezáčíná-li se třepit a pod. Pamatujte, že včasná oprava stojí pra-

videlně velmi málo! A je jistě příjemnější věnovati stroji trochu času v garáži, kde můžete práci udělati v klidu a pohodlně, než na silnici, když právě spěcháte.

O provedených pracích si veďte poznámky, nejlépe ve formě tabulky, ze které na první pohled vidíte, co se má v nejbližší době na voze dělat. Předepsané intervaly mezi jednotlivými úkony jsou přirozeně jen přibližné, ale vyplatí se Vám spíše jejich zkrácení než prodloužení.

Nejste-li zkušený mechanik, neprovádějte větší práce sám — zřídili jsme po celé republice hustou síť zástupců a autorisovaných správkáren, kde se Vašemu vozu dostane skutečně rádného a odborného ošetření.

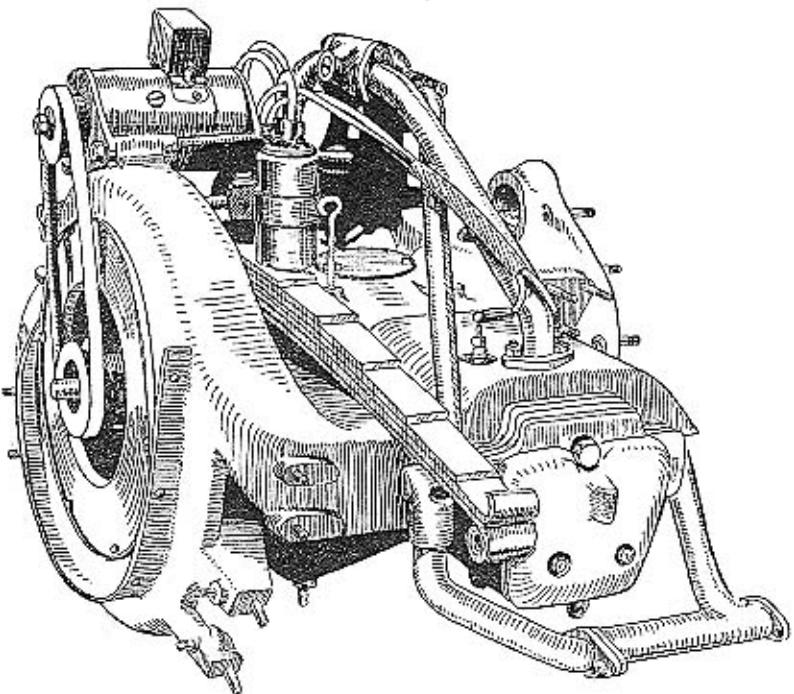
Při koupì náhradních součástí dbejte ve vlastním zájmu na to, aby Vám byly zamontovány jen původní součásti Tatra! Záleží nám přirozeně na tom, abyste byl s naším vozem spokojen a volíme proto vždy jen ten nejspolehlivější materiál, který jsme dokonale vyzkoušeli jak v naší laboratoři, tak i v praxi.

TECHNICKÁ DATA

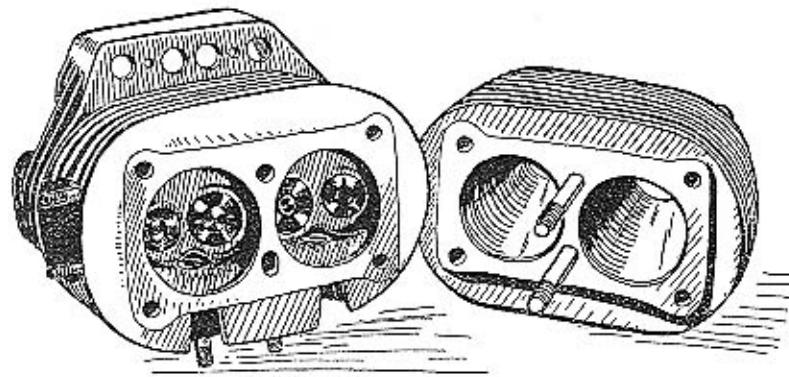
Počet válců	4
Vrtání	80 mm
Zdvih	84 mm
Obsah válců	1.69 l
Brzdový výkon při 3200 otáčkách	30 ks
Spotřeba lihobenz. směsi na 100 km podle zatížení a stavu silnice při jízdách mimo město	12—13 l
Spotřeba oleje na 100 km	0.1 l
Svíčky: Bosch M 145 nebo Champion C 18	
Převody: 1. rychlosť	1:4.35
2. »	1:2.56
3. »	1:1.16
4. »	1:1
zpáteční	1:5.56
Převod zadní nápravy	11:52
Rozvor	2700 mm
Rozchod	1250 mm
Světlá výška nad zemí	210 mm
Váha úplného chassis	asi 500 kg
Váha kabrioletu	asi 950 kg
Největší dovolené zatížení	350 kg
Nejmenší kruh, měřeno na vnějším předním kole	11.5 m
Největší hodinová rychlosť	90 km
Číslo chassis je vyraženo na klikové skříni za horním perem.	
Číslo výrobní je uvnitř karoserie na příčné stěně vlevo dole na kovové destičce.	
Číslo karoserie je na stěžejce motorové kapoty.	

POPIS CHASSIS

Chassis je provedeno podle osvědčené konstrukce Tatra; je tedy střední nosné těleso vozu, na kterém je dvěma příčnými nosníky připevněna karoserie, tvořeno motorem, převodovou skříní, spojovací troubou a skříní zadních polonáprav. Všechna 4 kola mají výkyně polonápravy. Vedoucí myšlenkou konstruktéra bylo vytvoření vozu, který by i na špatných silnicích dlouho vydržel a vyžadoval co nejméně obsluhy a provozních hmot. Pro dosažení co nejvhodnějších jízdních vlastností bylo sníženo těžiště vozu, což dalo opět nízkou polohu podlahy a malou celkovou výšku vozu.

Motor je čtyřválcový, čtyřtaktní a chlazený vzduchem. Válce jsou odlity vždy po dvou v bloku z niklové šedé litiny a leží vodorovně proti sobě, přesazeny o 60 mm. Mohutná chladicí žebra a silné stěny válců zaručují dobré a stejnoměrné odvádění tepla a chrání před nepravidelným zborcením při náhlém zahřátí neb ochlazení. Bohatě žebrované hlavy válců jsou odlity ze silumínu a jsou snímatelné; toto provedení účinně podporuje chlazení nejteplejších částí motoru a velmi usnadňuje dekarbonisaci a zabrusování ventilů. Vzduch pro chlazení válců dodává vysokotlaký ventilátor, uložený vpředu na klikovém hřídeli v lité skříně, se dvěma výfukovými otvory. Na tyto otvory se připojují lisované plechové kryty, které účelně rozdělují proud vzduchu na hlavy válců a válce. Horem řízené ventily jsou uspořádány tak, že je vytvořen polokulovitý, tedy

nejhospodárnější spalovací prostor. Svací ventily jsou uprostřed, výfukové po krajích válcových hlav; ssací kanál pro oba válce jednoho bloku ústí do společné ssací trubky. Vodítka ventilů i zalisovaná ventilová sedla jsou ze speciální bronzi.

Ventily jsou řízeny vačkovým hřidelem, uloženým v oleji v klikové skříně, prostřednictvím zdvihačích pák, rozvodových

tyček a ventilových vahadel. Vačkový hřídel je vpředu uložen v komoře olejové pumpy, ve které jsou zároveň ložiska pro šroubové kolo k pohonu rozdělovače.

Vačkový hřídel je poháněn letmo uspořádanými koly, z nichž větší je zhotoven z bezhlavného materiálu. Po vytažení hřídele k pohonu rozdělovače a vyjmouti rozvodových tyček může být vytažena olejová pumpa i s vačkovým hřídelem, rozvodovými pákami a jejich střejkou.

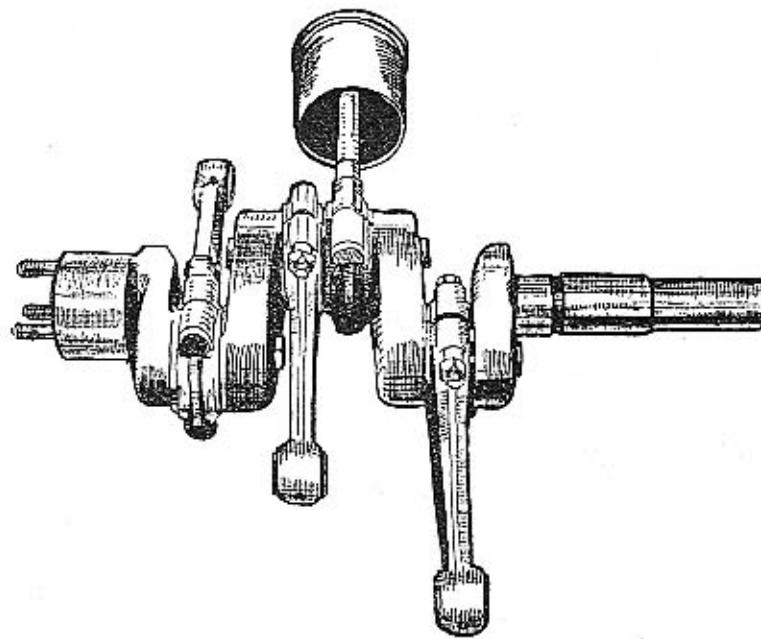
Klikový hřídel je třikrát zalomen, vždy o 180° ; toto trojí zalomení je podmíněno připojením ojnic na klikový hřídel a vylučuje všechny volné sily a momenty, takže se hřídel točí i bez protizávaží zcela kličně.

Hřídel je uložen ve dvou kluz-

ných ložiskách; předním, které zároveň zachycuje axiální tlak spojky, je tlačen olej do provrtaného klikového hřídele a tím do ojničních čepů a zadního ložiska, které je ale mimo to mazáno ještě zvláštním přívodem. Tlak oleje je dán redukčním ventilem. Hřídel je zhotoven z přísadové oceli, ložiskové plochy jsou povrchově kaleny a broušeny.

Zubová pumpa ssaje olej v nejnižším místě motorové skříně skrz síto; pro čištění dá se toto snadno postranním otvorem vyjmouti. Osvětlovací dynamo je poháněno klínovým řemenem od předního konce klikového hřídele. Je upevněno na ventilátorové skříni výkyvně kolem čepu, takže lze napětí řemene snadno regulovat. Rozdělovač se po nařízení správného bodu zážehu pojistí svérací objímkou. Pro seřízení bodu zážehu a ventilů potřebná stupnice je vyražena na setrvačníku a je viditelná okénkem v horní části klikové skříně. Splynovač je zahríván částí výfukových plynů, které jsou jím vedeny a vytvořením t. zv. „horkého místa“ (hot spot) v ssacím potrubí je

bezpečně zabráněno srážení těžších frakcí paliva. Tím byla docílena nejen úspora pohonné látky, ale také téměř okamžitý plný výkon motoru v zimě, bez zdlouhavého prohřívání. S mo-

torem je konstruktivně spojena přední náprava, tvořená dvěma pružnicemi, drženými ve zvláštních objímkách.

Spojka je suchá, jednodesková; její opěrné ložisko při využití tvoří grafitový kroužek, který nevyžaduje mazání.

Rychlostní skříň má 4 rychlosti vpřed a zpáteční, z toho třetí a čtvrtá mají kola se šikmým ozubením ve stálém záběru, jsou proto obě bezhlavné. Předlohový hřídel je uložen v kuličkových ložiskách, ozubená kola obou nejvyšších rychlostí jsou umístěna těsně u ložisek, což rovněž přispívá k tichému chodu.

Hnací hřídel mezi motorem a rychlostní skříní je uložen v se-trvačníku, v ložisku s pružnými válečky.

Zasouvací tyče jsou ovládány kulovitě uloženou pákou a jsou v koncových polohách zajištěny kuličkami, zatíženými zpru-hami. Aby se nemohly posunouti dvě tyče najednou, zasahuje do všech tří tyčí uzavírací koule, která při posunutí jedné tyče zamezuje posunutí obou druhých. Zpětný chod je pojištěn kolí-kem v zasouvací páce, který dovolí zasunutí zpětného chodu jen při povytažení páky vzhůru, až je pojistný kolík zdvižen nad náraznou lištu.

Za rychlostní skříní je zvláštní pákou vyřaditelný volnoběh, který dovoluje nejen snadné přepínání bez vypínání spojky, ale též podstatně šetří motor a pohonné látky.

Spojovací hřídel mezi rychlostní skříní a zadní nápravou je k vůli zabránění kritického chvění podepřen uprostřed nosné trouby kuličkovým ložiskem.

Zadní náprava je rozdělena na dvě výkyvné polonápravy, jako u všech vozů Tatra. Skřín kuželových, spirálně ozubených kol a její viko jsou z ocelové litiny a je na ní 4 šrouby připevněna zadní pružnice. Diferenciál je čelní.

Řízení je ozubenou tyčí a pastorkem s automatickým odstra-něním výle, a díky přední nápravě, provedené jako paralelo-gram, je úplně bez nárazů. Ozubená tyč je uložena nahore na klikové skříně a tím dobře kryta před nárazy a znečištěním.

K elektrické výstroji vozu patří:

1. elektrický spouštěč s mechanickým zapojováním, 6 V,
2. osvětlovací dynamo, 6 V,
3. bateriový rozdělovač se zapalovací cívkou,
4. 2 reflektory,
5. nepřímé osvětlení přístrojů rozvodné desky,
6. stěrač skla před řidičem,
7. ukazatel směru,

8. elektrická houkačka,
9. svítilna značkové tabulky a „Stop“,
10. stropní lampa za zadními sedadly,
11. dvě čtyřpólová pojistková pouzdra,
12. kontrolní přístroj mazání motoru,
13. baterie, 6 V.

Připojené schema ukazuje vedení kabelů a zapojení pojistek.

Nožní brzda je hydraulická, soustavy Lockheed a působí na všechna 4 kola. Pedál s tlakovým válcem je připevněn na rychlostní skříně; brzdicí tekutina je přiváděna z náhradní jímky. Z tlakového válce se tekutina tlačí měděnými trubkami a ohebnými hadicemi do brzdrových válců v každém kole, kde působí na dva písty, spojené s brzdrovými čelistmi. Protože tlak v celém potrubí je stejný, jsou i tlaky na každou čelist stejné a soustava tak dává ideálně vyrovnané brzdicí tlaky.

Ruční brzda působí na zadní kola pomocí drátěného lana.

Benzinová nádrž obsahu asi 55 l je upevněna nad klikovou skříní a přítok do splynovače se děje vlastním spádem. Ve sběrači kalu je zašroubován dvojcestný kohout s šoupátkem s korkovým těsněním, které je možno z řidičova místa zastrče-ním uzavřít. Po jeho vytažení vytéká benzín do splynovače až na zbytek asi 3 až 4 litrů, který lze spotřebovat až po vyta-žení protilehlého druhého šoupátka pod motorovou kapotou.

Veteran
service

Aktuální nabídka
www.veteranservice.cz

Aero

Výroba dobového příslušenství, profilových těsnění
na historická vozidla a náhradních dílů na vozy Aero a Tatra

Vozy Tatra jsou před předáním zákazníkům sice velmi pečlivě vyzkoušeny, ale zajiždění si musí majitel prováděti sám, protože hromadné zajiždění vozů v továrně by značně zvýšilo jejich cenu.

Účel zajiždění spočívá v dokonalém vzájemném přizpůsobení třecích ploch, které se nedá docílit sebe dokonalejším broušením a hlazením v dílnách. Normální zajiždění trvá asi 2000 km a nesmí se při něm překročiti rychlosť 50 km/hod.; po ujetí této dráhy můžete pozvolna rychlosť stupňovati — říkněme na každých ujetých 100 km o 5 km. Doporučujeme přidávat do pohonné látky t. zv. „vrchní mazání“, které značně usnadňuje správné zaběhání třecích ploch pístů. Používání obyčejného mazacího oleje k tomuto účelu je nejen bezúčelné, ale dokoncě škodlivé, protože vede k zapékání ventilů.

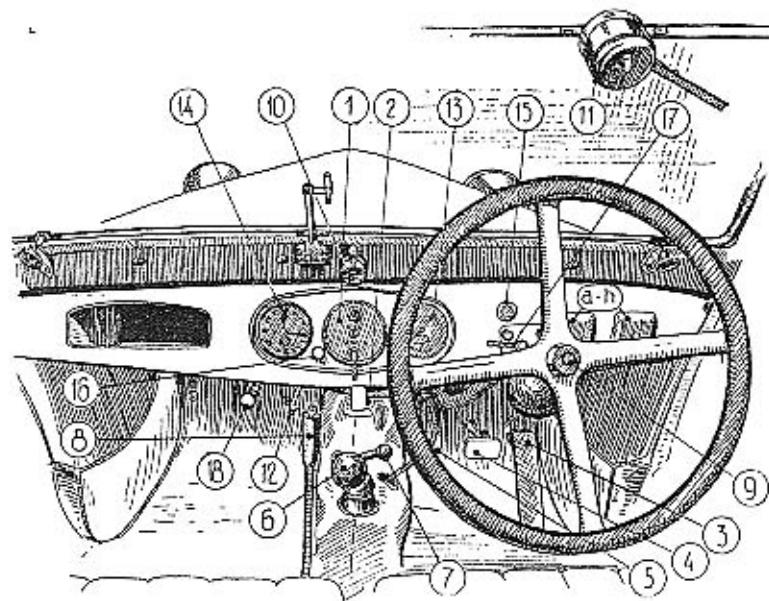
Také používání pohonného látek asi s 10% obsahem benzolu lze doporučiti, protože tlak plynu na písty je klidnější než při čistém benzingu a proto namáhání celého stroje je menší.

Z továrny dostanete motor s „plombou“, která omezuje sice již sama maximální rychlosť, ale to neznamená, že nemůžete motor špatným zacházením zadřít. V prvních tisících km záloží velmi mnoho na tom, aby motor nebyl nijak přemáhan: tedy při jízdě do kopce včas zasunouti nižší rychlosť! Ukazuje-li tachometr prvních 1000 km, vypusťte olej z motoru, propláchněte asi 2 litry čistého horkého oleje, nechte motor asi 10 minut volně běžet, vypusťte a naplňte potom 5.5 l nového oleje. Při zaběhávání se totiž z troucích ploch uvolňují droboučké kovové třísky, které jsou pro životnost a výkon motoru velmi škodlivé; včasným vypuštěním starého oleje a vypláchnutím všech jeho zbytků je dokonale odstraníte.

JÍZDA VOZEM

Přiložený náčrtek ukazuje místo pro řidiče a rozložení jednotlivých přístrojů a zařízení.

1. Rozvodná skříňka s klíčkem pro zapínání zapalování a ostatních spotřebičů, s páčkou pro sklápční dálkových světel a červenou nabíjecí lampičkou. (Jakmile začne dynamo nabíjeti baterii, lampička shasne.)
 2. Táhlo spouštěče.
 3. Plynový pedál.
 4. Spojkový pedál.
 5. Brzdový pedál.
 6. Rychlostní páka.
 7. Páka volnoběhu (vpravo je volnoběh v činnosti).
 8. Páka ruční brzdy.
 9. Tlačítko elektrické houkačky.
 10. Vypínač ukazatele směru.
 11. Vypínač okenního stěrače.
 12. Rukojeť benzинového kohoutu (otvírati vytažením).
 13. Rychloměr.
 14. Osmidenní hodiny.
 15. Lampička kontroly mazání.
 16. Startovací klapka.
 17. Ruční plynová páčka.
 18. Pedál centrálního mazání.
- a—h: pojistky.
- a) městská světla (pravé i levé),
 - b) Bilux světla (pravé i levé),
 - c) dálkové světlo pravé,
 - d) dálkové světlo levé,
 - e) houkačka, stírač a kontrola mazání,
 - f) osvětl. přístrojů, „Stop“ a ukazatel směru,

g) vypínač pro spouštěč motoru,

h) světlo značkové tabulky a stropní svítidlo.

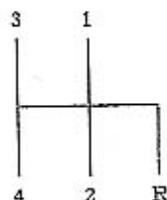
Před jízdou je třeba se přesvědčiti, je-li v nádrži dosti benzínu, je-li jeho přítok otevřen a má-li motor předepsané množství oleje. Rychlostní páka se postaví na neutrál (střední poloha) a zasune se vypínači klíček až do krajní zadní polohy, čímž se rozsvítí červená lampička. To značí, že z baterie jde proud do zapalovací cívky. Pravou nohou dáte asi $\frac{1}{3}$ plynu a levou sešlápnete spojku, aby startér nemusel zbytečně točiti předlohouvým hřídelem a zatáhnete za řemen spouštěče. Ten nejprve přivede pastorek spouštěče do záběru s ozubeným věncem setrvačníku a pak teprve zapne proud startéru a motor naskočí. Při chladném počasi se současně zatáhne za spouštěcí knoflík, který zavře spouštěcí klapku na splynovači a motor

si tak nassaje bohatou směs, potřebnou pro startování. Jakmile se motor rozběhl, je nutno spouštěcí knoflík pustit.

Nenaskočí-li motor po několika pokusech, je zbytečné dále namáhati baterii a je třeba se přesvědčiti, zda je vše v pořádku.

Před rozjetím nezapomeňte uvolniti ruční brzdu! Uspořádání rychlostních stupňů je znázorněno na vedlejším obrázku. Normálně se rozjízdí na druhou rychlosť. Tedy: sešlápnete spojku, zasunete druhou rychlosť a nyní zvolna spojku pouštíte a přidáváte současně plyn; ze začátku se zdá těžké rozjeti se bez škubání, ale po několika pokusech to půjde docela hladce. Dosáhl-li vůz rychlosti asi 20 km, můžete zapnouti třetí rychlosť. Děje se to takto: zavřete plyn a vypnete spojku, rychlostní páku klidným pohybem přesunete do polohy odpovídající trojce, pustíte spojku a přidáte plyn. A na čtyřku zcela obdobně.

Radění z vyšší rychlosti dolů se zdá složitějším, ale při trošce praxe na něm také nic zvláštního není — provádí se „na dvakrát“. Je sice možno i dolů přepínati tak jako nahoru, ale radíme každému, aby si hned od začátku zvykl na tišší a tedy elegantnější přepínání „na dvakrát“. Jste pod kopcem, o kterém myslíte, že bude potřebovat trojku. Klesne-li rychlosť na přímý záběr asi na 35 km, uděláte tyto skupiny pohybů: 1. sešlápnete spojku a zavřete plyn, 2. rychlostní páku přesunete na neutrál, pustíte spojku a přidáte plyn, aby se motor žádně roztočil, 3. sešlápnete spojku, pustíte plyn a vsunete třetí rychlosť, 4. pustíte spojku a akcelerujete. Celý vtip spočívá v tom, aby se předlohouvý hřídel roztočil na rychlosť odpovídající rychlosti motoru při zapnuté trojce — je k tomu třeba jen trochu praxe.

Při zastavení vozu sešlápně se současně spojkový i brzdrový pedál, až se vůz zastaví. Pak přitáhněte ruční brzdu, dáte rychlostní páku na neutrál, pustíte pedály a vytažením klíčku shasnete motor.

Při zasouvání zpětného chodu povytáhne se rychlostní páka vzhůru až narazí a pak se teprve pohybem v udaném směru zasunou kola zpětného chodu do záběru.

Nejde-li při stojícím voze druhá nebo zpáteční rychlosť zasunouti, nesmí se páka násilím tlačiti do žádané polohy: dá se zpět na neutrál, pustí se spojka a zkusi znova. Předlohouvý hřídel se totiž mohl zastavit v takové poloze, že jsou proti sobě dva zuby a ne, jak je potřeba: jeden zub a jedna mezera.

Shora vyličený způsob řazení platí tehdy, je-li volnoběh vyřazen (jeho páka v levé krajní poloze). Je-li volnoběh v činnosti, je řazení značně jednodušší a spojku potřebujete jen na rozjetí vozu, t. j. při zapínání druhé rychlosti. Jakmile již vůz jede, postačí jen zavřít plyn, zasunouti příslušnou vyšší či nižší rychlosť a opět přidat plyn. Při couvání musí být volnoběh v ž d y vyřazen! Pamatujte, že při jízdě s volnoběhem nemáte možnost brzdit motorem a proto při jízdě v horách doporučujeme volnoběh vyřadit. Během jízdy se volnoběžka uvede v činnost tak, že se současně pustí plyn, sešlápně spojka a páka volnoběhu přesune vpravo; k jeho vyřazení za jízdy se přidá plyn, rychle se sešlápně spojka a páka přesune na levo. O brzdění motorem všeobecně platí pravidlo, že při jízdě s kopce máte zasunouti tu rychlosť, kterou byste potřeboval pro jízdu nahoru.

Světla reflektorů u elektrické soustavy Bosch se zapínají otáčením klíčku ve směru hodinových ručiček. V poloze 1 jsou zapnuta městská světla a zadní lampička, v poloze 2 dálková světla a zadní lampička. Dálková světla možno sklopiti při potkání jiného vozidla otočením páčky na rozvádčci skřínce.

MAZÁNÍ

Správné mazání stroje je snad nejdůležitější podmínkou jeho trvanlivosti a za péči v tomto ohledu se dovede stroj dobré odměnit.

Přirozeně nejdůležitější je mazání motoru. Před každou jízdou je třeba se přesvědčiti, je-li v klikové skříni dosti oleje. Měření provádí se na stojícím motoru pomocí měřicí tyčky, která se nejprve rádně čistým hadrem otře a znova ponoří. Jedině tak lze zjistiti správnou hladinu oleje. Olej nesmí nikdy klesnouti pod dosah měřicí tyčky; sahá-li nad horní kraj spilované části, je nebezpečí, že bude motor kouřit a předčasně se zakarbonuje. Po doplnění nebo výměně oleje je nutno chvíli počkat s měřením, až se hladina hustého oleje vyrovná. Zátka otvoru pro plnění je nahore na klikové skříni; pro pohodlné plnění je mezi nářadím nálevka s vloženým sitem. Přidávání koloidálního grafitu prvotřídní značky můžeme doporučiti.

Správnou činnost mazání při pracujícím motoru ukazuje zelená lampička na přístrojové desce; při jejím zhasnutí je bezpodmínečně nutno ihned zastaviti motor, neboť hrozí nebezpečí, že se pro nedostatek oleje roztaví a vylije bílý kov ojnicích ložisek, což může způsobiti těžké a nákladné poškození motoru.

Spotřeba oleje je velmi malá, přes to se má ale všechn olej v létě asi po 2000 km, v zimě po 1000 km vypustiti, sítu vycistiti a naliti čistý. Mnoho záleží také na délce tratí najednou projížděných: vůz, který dělá mnoho krátkých cest (na př. po městě) a vlastně nikdy se po rádně nezahřejí, potřebuje výměnu oleje dříve než vůz, dělající nepřetržitě stakilometrové cesty. Tento rozdíl v používání vozu má také značný vliv na trvanlivost válců a pístů. V poměrně chladném motoru se sráží těžší frakce benzingu na stěnách válců a rozřeďují olejovou vrstvu na jejich povrchu, čímž vydatnost mazání značně trpí.

Při nastalém chladném počasí se letní olej nahradí řidším olejem zimním. Teplota, při které se to má stát, závisí od druhu použitého oleje a nemůžeme ji proto udati.

Motorová skříň pojme asi 5.5 l oleje, převodová skříň asi 2 l hustého oleje. Při dodání vozů jsou obě skříně rádně naplněny.

Aby po 5000 km je třeba zjistiti otevřením víka na levé straně rychlostní skříně, zda jsou ložiska předlochového hřídele do poloviny potopena; nejsou-li, je nutno olej doplniti.

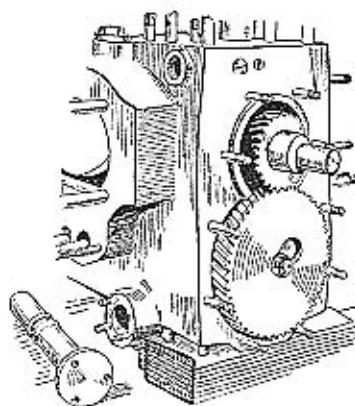
Je důležité, aby pastorek spouštěče a šroubové vřeteno, na němž sedí, byly často mazány.

Skříň zadní nápravy pojme asi 2 l hustého oleje, obsluhuje se stejně se skříní převodovou a její náplň vydrží pravidelně

stejně dlouho. Její plnicí otvor je přístupný po odklopení zadního opěradla a sejmuti koženého krytu. Mimo to je vzadu malá šroubovací zátka, kterou při plnění přebytečný olej přetéká. Hladina oleje nemá ale nikdy klesnouti pod tento otvor, protože jinak není menší kuželové kolo dostatečně mazáno.

Pro mazání ozubené tyče řízení postačí, nanese-li se občas trochu oleje na vyčnívající vodicí plochy.

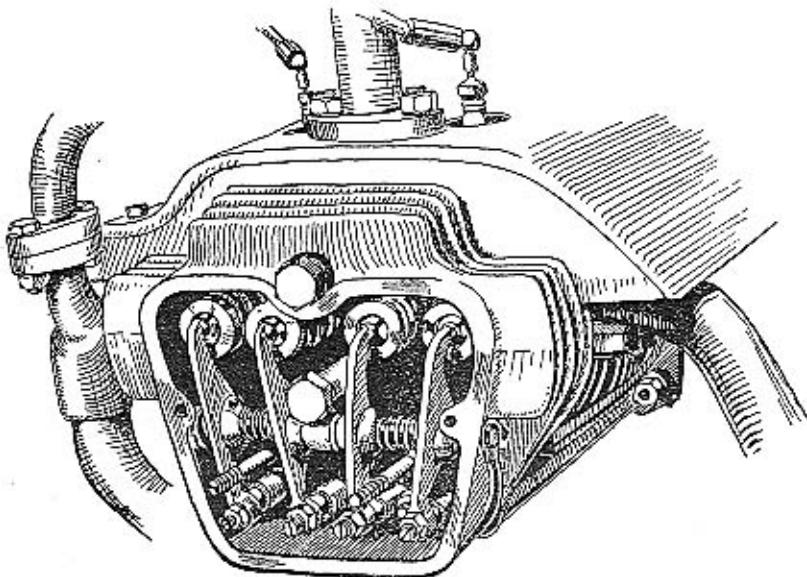
Centrální mazání chassis velmi ulichuje rádnou obsluhu všech čepů. Na příčné stěně vlevo před řidičem (pod kapotou) je umístěna olejová nádrž a pumpa, která se stisknutím nožního pedálu každých 100 km uvede v činnost a hned zase pustí. Tím se přivede olej do několika rozdělovačů a odtud k jednotlivým mazaným místům. Množství přiváděného oleje se řídí velikostí příslušných vzdušných komor, které jsou v rozdělovačích zášroubovány. Tímto způsobem jsou mazány: ložiska svislých

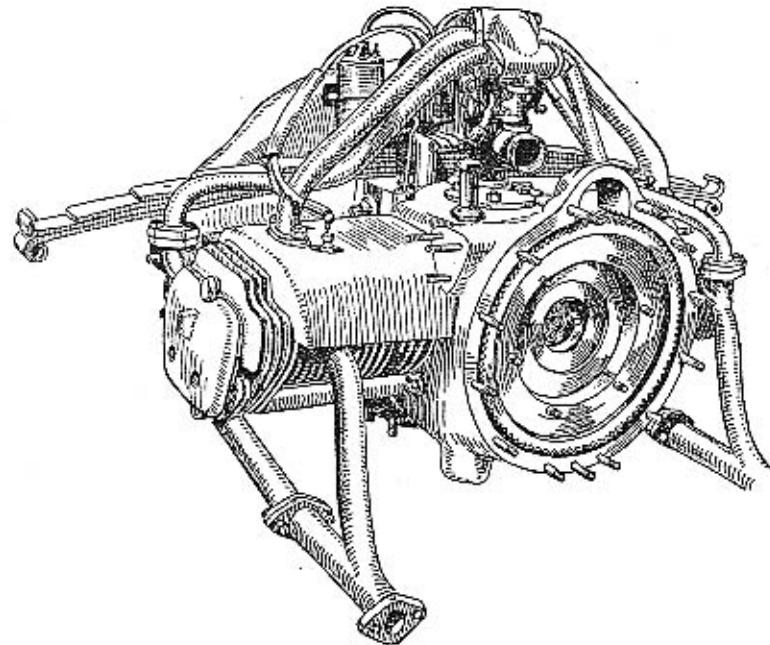
otočných čepů předních kol, čepy předních i zadních per, kulové klouby táhel řízení, čepy pedálů (spojkového i brzdového), pastorek řízení, střední ložisko kardanového hřídele i ložisko v zadním brzdovém nosiči.

SEŘIZOVÁNÍ

Výle mezi vahadlem a ssacím ventilem má být 0.15 mm, u výfukového ventilu 0.2 mm, oboje měřeno na studeném motoru. Při zahřátí se tyto výle samočinně zmenší. Dodržení předepsaných měr je důležité: malé výle mohou způsobiti nedosedání ventilů a jejich vypálení, event. též střílení do karburátoru, velké výle mají za následek hlučný chod motoru a vyloukání ventilových sedel. K seřizování slouží stavěcí šroub na ventilovém vahadle, který se opírá kulovou hlavou o kulo-

vou pánev rozvodových tyček. Je opatřen zázezem a otáčí se jím dle potřeby po uvolnění pojistné matici. Před sejmutím krytu vahadel podstavte pod hlavu válců nějakou nádobu, protože uvnitř komory je nashromážděno asi $\frac{1}{4}$ l oleje, který by jinak vytek na podlahu garáže. Svací ventil se má otevírat

$8-10^\circ$ za horním mrtvým bodem a na tuto míru jsou v továrně seřízena ozubená rozvodová kola. Příslušná stupnice je vyražena na setrvačníku. Poloha 0° odpovídá mrtvému bodu 1. válce. Válce jsou číslovány, při pohledu zpředu, od pravého předního proti otáčení hodinových ručiček, čemuž též odpovídá postup zapalování.

Základní postavení předzápalu je 4 až 6° . Palec rozdělovače se otáčí při pohledu shora ve směru hodinových ručiček.

Redukční ventil mazání je seřízen v továrně a nedoporučujeme samovolné provádění změn.

Řemen osvětlovacího dynama má být tak napjat, aby bylo možno obě části řemene uprostřed mezi řemeničkami stlačit dvěma prsty asi na vzdálenost 3 cm. Je-li řemen volnější, dá se napnouti otáčením šroubové rozpory.

Mezi vysouvacím a grafitovým kroužkem spojky má být vůle asi 1.5 mm, seřizuje se prodlužováním nebo zkracováním závitem opatřené tlačné tyče, vložené mezi spojkový pedál a vidlici, nesoucí grafitový kroužek.

Superbalonové pneumatiky velikosti 150×40 nebo 5.75×16 " se hustí napřed na 1.2 atm. a vzadu na 1.4 atm.. Je dobré mít také rezervní pneumatiky stále nahuštěny — odpadne tím kus práce při výměně kola. Pneumatiky dohustujeme nejméně jednou za 14 dní, starší ještě častěji. Přední kola se sbíhají kupředu asi o 3 mm, t. j. vzdálenost ráfků je v předu o 3 mm menší než vzadu.

Matici šroubů předních i zadních per, nosníku karoserie a disků kol třeba časem dotáhnouti, zvláště při prvním tisíci km. Šrouby horního předního pera jsou přístupné po sejmutí řemeňe dynama a jeho zdvižení.

K doplnění obsahu rezervní mádrže hydraulické brzdy smí být použito výhradně brzdicí tekutiny ATE, a má se dolévatí tolik, až sahá asi 3 cm pod závěrný šroub. Po každé demontáži je třeba odvzdušnití potrubí. Odvzdušňovací šrouby jsou v brzdrových válcích kol a v rozdělovači pro zadní nápravu. Uvolní se šroub s jehlovým ventilem, nasadí odvzdušňovací trubka, jejiž konec se ponoří do nádoby s brzdicí tekutinou. Pedálem se pumpuje tak dlouho, až z trubičky přestanou ucházet bublinky. Pedál se má vracetí do původní polohy sice samočinně, ale zcela zvolna. Neúčinkuje-li nožní brzda (má-li pedál mrtvý chod), je to znamení, že do potrubí vniknul vzduch a musí se odvzdušnit.

Lanko ruční brzdy se dotahuje na koncích u brzdrových bubnů. Povolí se na jedné straně o několik závitů matice, šroub se poklepáním uvolní a lanko se o potřebný kousek vytáhne. Pak se zase matice řádně přitáhne. Po seřízení se přesvědčte, že se v odbrzděné poloze dají kola volně otáčeti.

Pro obsluhu elektrického zařízení, baterie a splynovače jsou přiloženy zvláštní předpisy.

KAROSERIE

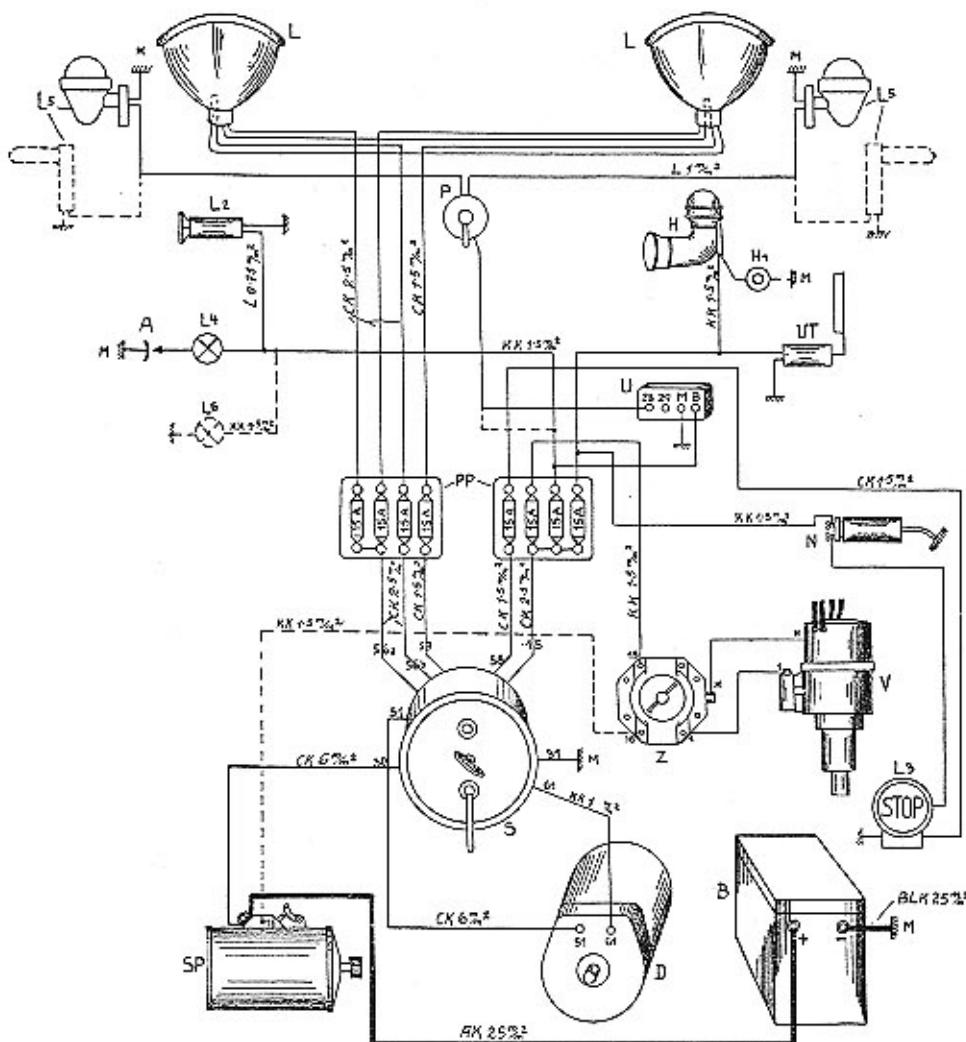
Pro udržení vysokého lesku etříkací metodou lakované karoserie je třeba odstraňovat prach a bláto jen nepříliš prudkým proudem vody. Nejprve se ostříkají spodky blatníků a kola, pak ostatní karoserie. Na to se celý vůz omyje kůží nebo houbou za současného bohatého splachování a vyždímanou kůží nebo hubou osuší. Lehkými tahy suchou jelenicí nebo flanelem se pak karoserie vyleští. Občasné vyleštění vozu pomocí speciálních leštících vodiček je dobré, ale je nutno být velmi opatrným při jejich výběru, aby lakování při delším používání neškodily. Také skvrny od dehtu a pod. se jimi dají pravidelně odstranit.

Kožené polštářování se čistí jen otřením flanelem; je-li již značně pošpiněné, dá se omýti vlažnou mýdlovou vodou a po osušení se musí vetřítí trošku olivového oleje, aby kůže opět zvláčněla.

Povlak střechy se občas vykartáčuje a upozorňujeme, že střecha se nikdy nesmí skládati mokrá, protože by zpuchřela a srazila se.

BOSCHOVY SVĚTELNÉ A SPOUŠTĚcí ZAŘÍZENÍ

6 V, 4válcový vůz, typ 75

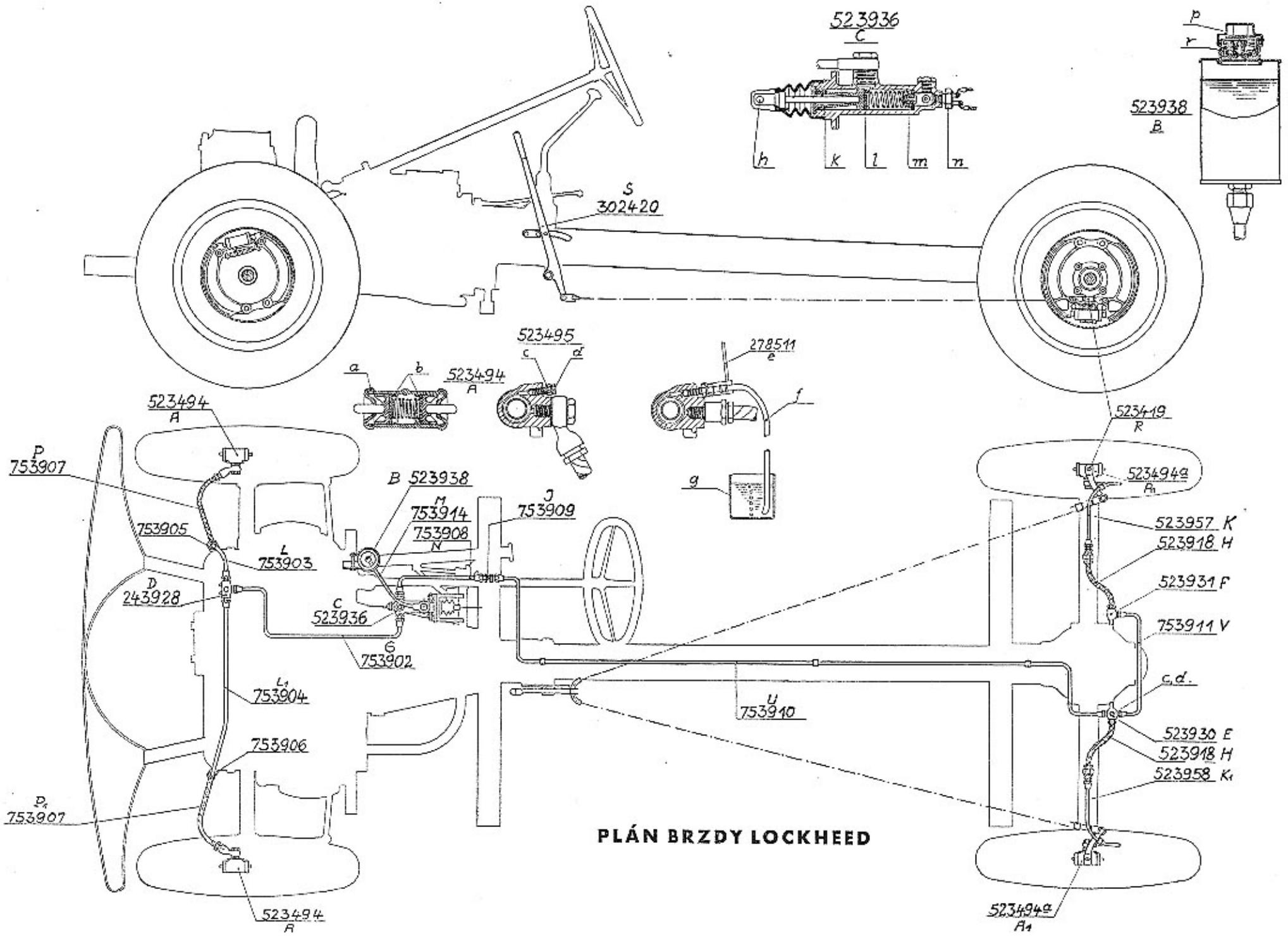

OZNAČENÍ KABELŮ:

AK	měděný kabel pro spouštění „AG“
CK	osvětlovací kabel „Asp“
KK	Kabel krátkého spojení „AV“
L	měd. žábra
BLK	kabel bez izolace

- B Baterie 6V. 50Ah
 D Dynamo 6V. 75W
 SP Spouštědlo 0-6HP
 Z Zapalovací cívka TE⁴₁
 V Kožidlová zapalovačka
 S Rozvárací skříň HA²₁
 PP Pojistkové pouzdro 4pól.
 U Přerušovač pro blikací
 lampy
 L Relektorka
 L₁ Armatura k lampa

L ₃	Cílová lampa komb. stopen
L ₄	Kontr. lampa oleje
L ₅	Ukazováčka směru
A	Kontr. přístroj oleje
N	Nožní vypínač pro stop
H	Houkačka
H ₁	Tlačítko pro houkačku
UT	Útěrák
P	Přepínač pro ukazováče
L ₆	Stropní lampa
M	Hmota

CENTRÁLNÍ MAZÁNÍ

